

56

a Délmagyarország karácsonyi száma

A munka és a kötelességteljesítés büszke örömevel nyújtjuk át az olvasónak a *Délmagyarország* ünnepi számát. A hetek óta folyó lelkes és lelkesítő munka után karácsony estén a redakció örömhelyén úgy érezzük, hogy karácsonyi lapunk valóban ünnepet hoz, az olvasónak ép úgy, mint mindenkinek, aki részese volt ennek az örömmel teli kötelességteljesítésnek. Jó lapot, emelkedett szellemet, friss hírszolgálatot, kulturális örömhelyet, bátor feladatvállalást — ez volt mindig ennek a lapnak vezetőmotívuma és most mégis úgy érezzük, hogy a mindennapos munka szép lázában egy pillanatra talán érdemes megállni. Ugy érezzük — és hisszük, nem vagyunk szerénytelenek —, hogy nemcsak a *Délmagyarország* ünnepe ez a gazdag karácsonyi szám, de eseménye is a magyar hírlapírásnak.

Magyar vidéki lapok életében alig an példa arra, hogy 56 oldalas ünnepi lapot tegyen az olvasó karácsonyi asztalára, 56 oldalas lapot, amelynek gazdag anyagában felvonulnak nemcsak Szeged irodalmi, hírlapírói, tudományos, társadalmi és politikai életének legelső szakaszai, de ezalkalommal gazdag sorban vesznek részt a felvonulásban az országos nevű írók, politikusok és művészek legelső osztagai. Hyen ünnepi kiállítás szokatlan a magyar vidéki újságok munkájában, — épen ezért az ünnepi kötelességteljesítés boldog érzésével adjuk át karácsonyi lapunkat az olvasónak.

Az ünnepi szám gazdag anyagában egymásután vonulnak fel a politikai, szépirodalmi, társadalmi, művészeti, ismertető és tudományos cikkek, amelyek érdekessé és színes riportok tesznek teljessé. Vezető cikkünket dr. *Detre János* írta, érdekes és figyelemre méltó cikkeivel szerepel az ellenzék két markáns tagja: gróf *Apponyi György* és *Kéthly Anna*. A szegedi egyetlen valóban ünnepi kiállással szerepel a *Délmagyarország* ünnepi számában: dr. *Polner Ödön* ritka érdekességű politika-történelmi jelentőségű visszaemlékezést írt a kivételes törvények születésének mindenki számára érdekes történetéről, dr. *Csekegy István* Liszt Ferenc szegedi kapcsolatairól közöl kiváló tanulmányában ismeretlen adatokat, dr. *Zolnai Béla* a modern magyar irodalom eleven kérdéseire szól hozzá figyelemreméltó szempontokkal.

A szegedi közélet problémáit a feltűnő cikkek egész sora tárgyalja. Elég ha a cikkek íróinak gazdag sorát említjük meg: dr. *Pap Róbert*, dr. *Szalay József*, dr. *Scivessy Lehel*, dr. *Kertész Béla*, dr. *Grüner István*, *Körmendy Mátyás*, *Pich Jenő*, dr. *Belle Ferenc*, dr. *Lugosi Döme*.

A színházi és művészeti életéről külön-külön érdekes cikkekben szerepel: *Márkus László*, az Operaház igazgatója, *Németh Antal*, a Nemzeti Színház igazgatója.

Külön ki kell emelni karácsonyi számunk ritka gazdasági irodalmi anyagát. A legelső vonalba tartozó szegedi írók mellett *Földi Mihály* mélyen szántó gondolatokkal ad választ a mai író kérdéseire, a versek között első helyen szerepel *Kosztolányi Dezső*, aki novellával is szerepel, — módunkban van közölni *József Ferenc* főherceg két költeményét. Novellával, elbeszéléssel szerepel az

új magyar írás néhány kimagasló tehetségű képviselője: *Babay József*, *Dallos Sándor*, *Lázár István*, *Szánthó Dénes*, *Majthényi György*, *Erdődy Mihály*.

Karácsonyi számunkban kezdjük közölni új eredeti magyar regényünket, amelynek szerzője a kiváló tehetségű szegedi író: *Berczeli A. Károly*. A nagysikerű verseskötetek és színművek után ez most az első regénye, amely először a *Délmagyarország* hasábjain jelenik meg. *Berczeli A. Károly* még külön tanulmánnyal is szerepel. *Második*

me létketünkön közöljük *Apor Éva* fordításában *H. Rattl* nagyérdekességű regényét, amelynek címe: *»A cár parancsára«* és amely magyarul ugyancsak először a *Délmagyarországban* kerül az olvasó elé.

Eleven, friss és színes riportokkal, cikkekkkel és interjúkkal szerepel a felsoroltakon kívül a *Délmagyarország* összes munkatársa, akiknek tudósításai most is bizonyára megfelelő méltánylásra fognak találni. *Makói munkatársaink* ugyancsak ünnepi cikkeikkel vésnek részt ebben a gazdag galériában és az 56 oldalas karácsonyi számot második mellékletünkön külön *»Nevető világ«* és *»Mesevilág«* teszi teljessé. A kötelességteljesítés büszke érzésével tesszük az újságot az olvasó karácsonyi asztalára.

# Védelem a városnak és a közönségnek a villanygyár ellen

Hatalmas apparátus évekig végzett nagy munkát, míg a légszuszgyári szerződés megszületett. Mélyrehatóan foglalkozott az akkori közigazgatás legnagyobb horderejű kérdésével maga *Somogyi Szilveszter* polgármester s a jogászi élt, de nagyrészt a dialektikai erőt is a kitűnő felkészültségű *Szecker Lajos* szolgáltatta. Az anyagot előkészítő szűkebbkörű bizottság tagjai Közül *Verecs Gábor* alapos szaktudással, *Biedl Samu* ki nem csorbuló elmeével próbálkozott érvényesíteni a város igazát. A közgyűlésen közölve negyven felszólalás hangzott el, javarészt a szerződés meghosszabbítása ellen. Messze hallatszó hangot kapott tehát a város és a közönség minden joga és igénye. Megmagyarázhatatlan előttünk, legalább ma még, hogy a szerződés mégis létrejött. Ma azonban né ezen sopánkodjunk. Ma annak van hatalmas jelentősége, — lehet, hogy már holnap másként történik —, hogy kiválóan elismert közéleti emberek, mérnökök és jogászok közreműködésével 1933 március 2-án létrejött egy szerződés, hogy ez a szerződés 1935 november 1-én, tehát másfél hónappal ezelőtt életbe lépett s már is panaszuk és konfliktusuk van a vállalattal magánosoknak és a városnak egyaránt. A legnagyobb baj tehát, úgy látszik nem abban van, hogy a közgyűlés a szerződésmeghosszabbítás elvi álláspontjára helyezkedett, hanem abban, hogy ennek a társaságnak hosszabbította meg a szerződést.

Minden szerződés annyit ér, amennyi jóhi szemüszéggel magyarázzák és alkalmazzák. A Központi Gáz és Villamossági Rt., — igazgatója a jeles *Jasovszky Jónás* szegedi helytartója *Pongrácz Albert* — példátlan agresszív szívitással mutat jóhiszeműséget. A városal szemben tanusított magatartásukat még sem jellemzi jobban, mint az a kölcsönajánlat, amelyet tettek és az, hogy az átmeneti leg hatályon kívül helyezett gázlámpákat a város többszöri tiltakozása ellenére sorra eltávolítják. Szerződésük nem egész két hónapos érvénye alatt a sérelmek serege a várossal és magánosokkal szemben! Egy vezércikk keretében nincs terünk arra, hogy a vállalat magatartásának és a vele kötött szerződésnek részletes taglásába beléményünk. De erre is és még sok másra sor fog még kerülni. Ma csak az eltávolított gázlámpák esetével világítottunk rá, — valakinek kell adni jó világítást — hogy milyen elbánásra lehet reménye a városnak a meghosszabbított szerződés hosszú — de milyen hosszú lesz! — harminc éve alatt.

A pótszerződés — ez hosszabbította meg az október 31-én lejárt alapszerződést — mindjárt harmadik bekezdésében azt mondja, hogy a berendezések 1935. november 1-én tehermentesen és díjtalanul tulajdonjogilag a városra hármanak szokat a vál-

lalat a jelen pótszerződés tartamára kizárólagos és korlátlan használatra veszi át. De csak a használat korlátlan és kizárólagos. A tulajdonjog nem. Ellenkezőleg. A vállalat tartozik a berendezéseket „saját költségére üzemképes, jó állapotban tartani s a pótszerződés lejártakor az akkori állag szerint kifogástalan, üzemképes állapotban a város birtokába visszaadni”.

A vállalatnak nincs joga 1200 lámpaoszlopot — valamennyi a város tulajdona, október 1-én vette át őket és a d t a kölcsön — helyeikről eltávolítani, telepén beraktározni és velük tetszés szerint rendelkezni. Nincs joga például felvágatni s a vállalat céljaira új állagában felhasználni. A lámpaoszlopok lámpaoszlopok gyanánt használandók továbbra is s akármennyire irtóznak tőlük, az átadás után nincs joguk változtatni lámpaoszlopi minőségükön. A hatóság helyesen fogja fel a szerződést, amikor ismételtlen óvást emel. A légszuszgyár pedig levizsgálja abból a szellemből, amelyben azután, hogy birtokába jutott az új szerződésnek, kezelni akarja a város jogait, igényeihez és értékeihez való ragaszkodását.

Egyre több jelét közlik velünk annak az előzékenységnek is, amely a vállalatnak a közönséggel szemben való magatartását jellemzi. Ugy érezzük, hogy kemény védelmet kell nyújtani ezzel a magatartással szemben és hogy ez a védelem nem merülhet ki — szavakban. Ismertetni fogjuk a vállalatnak a szerződésmeghosszabbítás idején tanusított magatartását és hogy lebontsuk azt a hátrányt, amelyet a közönség nap-nap után szenved a szerződés nem ismerése folytán, ismertetni és magyarázni fogjuk a szerződésnek a közönséget közvetlenül érintő rendelkezéseit.

Amnesztiát kaptak Bécs volt szociáldemokrata vezetői. A karácsonyi ünnepek alkalmából megkegyelmezett elítéltek között van *Körner tábornok*, a *Schutzbund* volt főparancsnoka, *Breitner* tanácsnok, a szociáldemokrata Bécs volt pénzügyigazgatója, *Eisler* őrnagy, *Loew* és *Seitz* volt bécsi polgármester.

## Nagy újévi vásár VARGA vasáruházban, Hid-ucca

Garantált minőségű zománycédény:

lábas és fazék:	1/2,	1,	2,	3	lit.
1 drb ára:	—43,	—65,	1.—,	1.22	P.
zsirbödön:	10	15	20	literes,	
ára:	3.70	5.—,	6.70	P.	

1 drb 3-as számú salgotarjani szénvasaló P 3.—  
 1 drb 5 kg-os konyhamérleg P 4.80  
 1 drb zsebszál P 3.20  
 Ia. be udorfi rozsdamentes alpaca evőeszköz.  
 Ia. garantált acélkorcsolyák.  
**Legszebb újévi ajándékok!**

**„RAPID“**  
 Nemzetközi Szállítványozási Vállalat SZEGED,  
 Kelemen ucca 1. szám. Telefon 32 — 90.

**Máv.—háztó! — házig**  
 forgalom ügynöksége

**Sebenker és Társai**  
 Nemzetközi Szállítványozási r. t. képviselője.